SCRISOAREA LUI PONȚIU PILAT

CĂTRE

TIBERIUS, ÎMPĂRATUL ROMEI

- Arestarea, judecarea și răstignirea lui Isus -

-Traducere de Părintele Romulus Radu -

Romanian Historical Studies
1996

SCRISOAREA LUI PONȚIU PILAT

CĂTRE

TIBERIUS, ÎMPĂRATUL ROMEI

- Arestarea, judecarea și răstignirea lui Isus -

-Traducere de Părintele Romulus Radu -

Romanian Historical Studies
1996

ROMANIAN HISTORICAL STUDIES
Traian Golea
901 NE 14th Ave.- Apt. 601
Hallandale, FL 33009 USA

Către Cezarul Tiberius, Impăratul Romei,

Te salut, nobile Suveran:

Evenimentele din ultimele zile in provincia mea au fost de așa natură că eu voi da detalii complete, așa cum s'au intâmplat și nu voi fi surprins dacă, in decursul timpului, ele vor schimbă destinul națiunii noastre, pentru că se pare a fi prea târziu dacă zeii au cedat de a fi favorabili. Eu deja sunt gata de a spune: Blestemată să fie ziua aceea când am urmat lui Vallerius Flaceus la guvernarea Iudeii; pentrucă de atunci viața mea a fost intr'o continuă neliniște și intristare..

In ziua sosirii mele la Ierusalim; am luat în primire Pretoriul și am dispus să se pregătească o serbare splendidă, la care am invitat pe Tetrarhul Galileii, marele preot cu consiliul său. La ora fixată nu a apărut nici un musafir. Eu am considerat aceasta ca o ofensă adusă demnității mele și guvernului pe care eu îl reprezint. La câteva zile după aceea, marele preot a binevoit să-mi facă o vizită: Comportarea lui a fost gravă și plină de falsitate. El a susținut că religia lui ii interzice lui și celor ce-l urmează să stea la masă cu Romanii ori să mănânce și să petreacă cu ei. Dar aceasta a fost numai o prefăcută sinceritate, fiindcă fața lui a trădat ipocrizia lui. Totuși, eu am gândit că este convenabil să primesc scuza lui dar din momentul acela am fost convins că invinșii s'au declarat ei inșiși dușmani ai impăratului și eu am datoria de a preveni pe Romani să se păzească de marele preot al acestei țări. Ei vor trăda și pe mama lor ca să câștige un serviciu și un trai luxos. Așa mi se pare că dintre toate cetățile cucerite, Ierusalimul este cel mai greu de guvernat. Oamennii sunt turbulenți iar eu trăesc cu groaza unei răscoale iminente. Eu nu am soldați suficienți pentru a suprima o răscoală. Am avut numai un centurion și o sută de oameni sub comanda mea, de aceea am cerut prefectului Siriei un plus de forțe, dar el mi-a răspuns că abia are trupe suficiente pentru apărarea provinciei lui. Setea nepotolită de a cuceri și a extinde imperiul peste mijloacele lui de apărare mă tem să nu fie cauza prăbușirii întregului nostru guvern. Am trăit izolat de mulțime și nu știu cum pot acei preoți să influențeze gloata; cu toate acestea mă străduiesc să stabilesc, pe cât aș putea, să aflu care este gândul și poziția acestui popor.

Mi s'a spus că acela este Isus

Intre variatele zvonuri ce au ajuns la urechile mele, a fost unul care mi-a atras atenţia in mod special. S'a spus că un tânăr bărbat a apărut in Galileia. predicând cu o inzestrare nobilă o lege nouă, in numele lui Dumnezeu, care l-a trimis pe el. La inceput mi-a fost teamă că planul lui ar fi să agite poporul impotriva Romanilor, dar teama a dispărut curând. Isus Nazarineanul vorbea mai de grabă ca prieten al Romanilor, decât al Evreilor. Intr'o zi trecând prin locul numit Siloe, unde era o multime de oameni, eu am observat in mijlocul unui grup un bărbat tânăr, rezemat de un copac, adresându-se in mod calm multimii. Mi s'a spus, că acela este ISUS. Aceasta puteam să o bănuiesc uşor atât de mare era diferenţa intre el şi ascultătorii lui. Coloarea aurie a părului şi a bărbii lui i-au dat aparenţa unei infăţişări cereşti. Părea să fie in vârstă cam de treizeci de ani. Niciodată nu am văzut o faţă mai plăcută şi mai senină. Ce diferenţă intre el şi ascultătorii lui cu bărbile lor negre şi tenul roşiatic! N'am voit să-l intrerup prin prezenţa mea ci am continuat să mă plimb, insă am făcut semn secretărului meu să meargă lîngă acel grup şi să asculte. Numele secretarului este Manlius. El este nepotul sefului conspiratorilor care s'au aşezat cu tabăra din Eturia aşteptând pe Cătălina. Manlius locuieşte de mult timp in Iudea şi cunoaşte bine limba Ebraică. E un bărbat de incredere şi imi este total devotat. Când am ajuns la Pretorium l-am aflat pe Manlius, care mi-a spus toate cuvintele pe care Isus le-a exprimat la Siloe.

Eu n'am cetit niciodată in lucrările filozofilor ceva care să se compare cu maximele lui Isus. Unul dintre Evreii răzvrătiţi, care sunt numeroşi in Ierusalim, a intrebat pe Isus dacă este legal să se dea tribut Cezarului, la care acesta a răspuns: "Daţi Cezarului lucrurile ce aparţin Cezarului, şi lui Dumnezeu lucrurile care sunt ale lui Dumnezeu."

Eu I-am oferit protecţia mea

Preţuirea mea pentru inţelepciunea exprimării sale m-a făcut să-i acord toată libertatea Nazarineanului; fiindcă aveam puterea să-l arestez şi să-l exilez la Pontus. Dacă aş fi făcut aceea ar fi fost contrară justiţiei şi dreptăţii, ceace a caracterizat intotdeauna Guvernul Roman in afacerile lui cu oamenii. Acest om nu a fost nici răzvrătit şi nici nu indemna la răzvrătire,

de aceea i-am oferit protecţia mea, ceace el probabil nu a ştiut. I-am lăsat libertatea să acţioneze, să vorbească, să adune şi să se adreseze poporului, şi să-şi aleagă discipoli fără impiedicare din partea mandatului Praetorian.
Oare se va intâmpla vreodată (fie ca zeii să indepărteze prevestirea!), eu zic, oare se va intâmpla vreodată ca religia strămoşilor noştri să fie inlocuită de religia lui Isus. Aceea va fi indulgenţa nobilă pe care Roma o va datora morţii ei premature, in timp ce eu, un nemernic mizerabil, să fi fost instrumentul la ceeace Evreii o numesc Providenţă, iar noi o numim Destin.

Libertatea nelimitată acordată lui Isus, cel provocat de Iudei, a fost nu ca cea acordată unui sărac, ci egală cu cea acordată unui om bogat şi puternic. Este adevărat că mai târziu Isus a fost strict, după părerea mea, aceasta a fost un motiv politic, pentru că nu i-am constrâns libertatea Nazarineanului. "Voi, Cărturari şi Farisei," le-a zis el lor, "voi sunteţi o rasă de vipere, voi sunteţi ca mormintele văruite; voi vă arătaţi buni inaintea oamenilor, dar voi aveţi moartea în voi". De multe ori a dispreţuit pomana celor bogaţi şi mândri, spunându-le că obolul săracilor este mai preţios în faţa lui Dumnezeu. Zilnic s'au făcut reclamaţii la Pretorium impotriva insolenţei lui Isus.

Am fost informat că o nenorocire i se va intâmpla lui Iisus; şi că aceea nu este pentru prima oară cand Ierusalimul a ucis cu pietre pe ceice au fost numiţi profeţi. Acesta este un apel făcut Cezarului din partea mea. Oricum, guvernarea mea a fost aprobată de Senat şi mi s'a promis o fortificare după terminarea războiului cu Partii.

Nefiind prea bine apărat şi inarmat pentru a suprima o răzvrătire, am rezolvat dificila situaţie in care mă aflam prin luarea unei măsuri care a promis restabilirea liniştei oraşului, fără ca să fie silit Pretoriumul la concesii umilitoare. I-am scris lui Isus să vina la Pretorium pentru un interviu, iar el a venit. Tu ştii prea bine că in vinele mele curge un sânge Spaniol, amestecat cu sânge Roman şi nu sunt cuprins de frică ori de emoţii. Când Nazarineanul şi-a făcut apariţia, eu ma plimbam in bazilica mea. Când l-am văzut, picioarele mele mi s'au părut inţepenite în marmora padimentului şi am tremurat din toate mădularele ca un vinovat care a greşit ceva, totuşi Nazarineanul era la fel de calm ca şi nevinovăţia lui insăşi.

Când el a venit către mine, s'a oprit si ca printr'un semnal, mi s'a părut că el imi spune , "Sunt aici", totuşi el nu a spus

nici un cuvânt. Pentru câtva timp eu am contemplat cu admiratie si cu teamă acest tip de om extraordinar. Era un tip de om necunoscut in numeroasele noastre picturi care au dat forme si figuri la toti zeii si eroii. Nu a fost nimic in acest om care să fie respingător, eu insă m'am simtit smerit si tremurând pe când mă apropiam de el.

In sfârsit i-am zis, "Isuse" - si limba mea a ezitat- "Isuse din Nazaret, in ultimii trei ani eu ti-am permis destulă libertate de vorbire si eu nu regret aceasta. Toate vorbele tale sunt ale unui intelept, nu stiu dacă tu ai cetit pe Socrate, ori pe Platon, insă atâta stiu eu, că in cuvântările tale există o măreată simplicitate care te ridică pe tine deasupra tuturor filozofilor. Impăratul este informat despre asta, si eu, umilul său reprezentat in această tară, sunt bucuros că ti-am ingăduit aceea libertate de care tu esti demn. Oricum, eu trebue să-ti destăinuiesc că prin cuvântările tale ai ridicat impotriva ta dusmani puternici si inveterati. Aceasta nu este o surpriza pentru mine. Socrate a avut dusmanii lui si a căzut victima urei lor. Dusmanii tăi sant de două ori mai infuriati. Prima dată impotriva ta pentru faptul că in cuvântările tale esti foarte aspru pentru comportarea lor si in al doilea rând impotriva mea pentru libertatea ce ti-am acordat tie. Ei chiar mă acuză de a fi in coalitie cu tine, in mod indirect, pentru scopul de a-i depriva pe Evrei de putina putere civilă pe care le-a lăsat-o lor Roma. Cererea mea este - eu nu spun ordinul meu - ca tu să fi mai circumspect si moderat in cuvântările tale in viitor si mai curtenitor cu ei, ca nu cumva să trezesti mândria dusmanilor tăi si astfel ei să ridice impotriva ta gloata de jos fără minte si să mă forteze pe mine să intrebuintez dispozitiile legii."

Nazarineanul a răspuns, in mod calm : "Print al pământului, cuvintele tale nu pornesc dela adevărata intelepciune. Dacă spui torentului să stea in mijlocul defileului muntelui, acela va desrădăcina copacii din vale. Torentul iti va răspunde tie că el se supune legilor naturii si numai Creatorul, Dumnezeu stie incotro curg apele torentului. Adevărat iti spun eu tie, mai inainte ca trandafirul Sharonului să inflorească, sângele dreptului va fi vărsat."

"Sângele tău nu va fi vărsat," i-am spus eu, cu adâncă emotie: "tu esti mult mai pretios in aprecierea mea pentru valoarea intelepciunii tale decat toti răzvrătitii si Fariseii ingâmfati, care abuzează de libertatea acordată lor de către Romani. Ei conspiră impotriva Cezarului si convertesc bunătatea lui în

frică, spunând celor necultivati că Cezarul este un tiran si caută să-i ruineze pe ei. Netrebnici obraznici! Ei nu-si dau seama că lupul Tibrului se imbracă in piele de oaie spre a-si implini scopul lui rău. Eu am să te protejez impotriva lor. Pretoriumul meu iti va fi un azil, atât ziua cât si noaptea."

Ceeace este scris în cărtile profetilor trebue să se împlinească

Isus si-a intors capul său nepăsător si cu un zâmbet grav si divin a zis : "Când va veni ziua aceea, acolo nu va fi azil pentru fiul omului, nici pe pământ si nici sub pământ. Azilul va fi acolo," spuse el arătând cu mâna spre cer. "Ceeace este scris in cărtile profetilor, a continuat el, trebue să se implinească."

"Tânărule," i-am răspuns cu blândete, "tu mă silesti pe mine să schimb cererea in ordin, Securitatea provinciei care a fost dată in grija mea cere acest lucru. Nu viola ordinul meu. Tu cunosti consecintele. Poate că fericirea te asteaptă. Rămas bun."

Eu nu am venit să aduc război în lume, ci pace, dragoste şi bunăvoire

"Print al pământului," a răspuns Isus, "eu nu am venit să aduc război in lume, ci pace, dragoste si bunăvointă. Eu m'am nascut in aceeasi zi, in care Cezarul Augustus a adus pacea lumii Romane. Persecutiile nu au pornit dela mine. Eu le astept dela altii si le voi intâlni cu supunere după voia Tatălui meu, care mi-a arătat calea. Prin urmare, infrânează-ti prudenta ta cea lumească. Aceea nu este in puterea ta să arestezi victima care stă inaintea tabernacolului ispăsirii."

Asa zicand el, a dispărut ca o umbră luminoasă in spatele bazilicii, spre marea mea usurare, pentrucă simteam o mare greutate asupra mea, de care n'am putut să mă usurez in prezenta lui.

Isus pare să fie unul din marii filozofi care se nasc rar din marile naţiuni

Dusmanii lui Isus s'au adresat lui Irod, care domnea atunci in Galileia, să aplice răzbunarea lor asupra Nazarineanului. Irod si-a consultat propriile lui inclinatii, el ar fi dat ordin

ca Isus să fie omorît imediat, dar totuşi mândru de demnitatea lui regală, el a ezitat să comită un act care putea să impuţineze influenţa lui cu Senatul, ori chiar cu mine. Lui îi era teamă de Isus. Nu cu mult inaintea acelui eveniment, Irod fiind la Pretorium, după o conversaţie fără importanţă, când s'a ridicat ca să plece, m'a intrebat, care este părerea mea despre Nazarinean. Eu i-am răspuns, că mi s'a părut de a fi unul dintre marii filozofi care se nasc uneori la marile naţiuni; că doctrinele lui nu au fost in nici un caz profanatoare şi că intenţiile Romei erau să-l lase liber să vorbească, fapt ce s'a adeverit prin acţiunile lui. Irod a zâmbit răutacios, el m'a salutat cu un respect ironic, şi a plecat.

Vociferări tumultuoase cer moartea lui Isus

Se apropia marea sărbătoare a Evreilor, iar eu simţeam că ei, preoţii lor, aveau intenţia să se folosească de exaltarea populară care se manifesta la solemnităţile Pasoverului. Oraşul era supra aglomerat de o populaţie zgomotoasă, care vocifera pentru moartea lui Isus. Emisarii mei m'au informat despre casieria templului că a fost folosită pentru mituirea poporului. Pericolul a fost apăsător. Un centurion Roman a fost insultat. Eu am scris Prefectului de Siria să-mi trimită o sută de soldaţi pedeştri şi mulţi călăraşi. El a refuzat. Eu insumi am fost singur şi prea slab, cu o mână de veterani intr'un oraş de răzvrătiţi, ca să suprim răscoala şi neavând nici o şansă, am lăsat să văd până unde vor merge lucrurile. Dar aceştia (preoţii) l-au prins pe Isus şi mulţimea revoltată era cu ei. Nu aveau nici o frică de Pretorium, crezând, după cum le-au spus conducătorii lor, că eu am închis ochii la revolta lor şi au continuat să strige: Răstigneşte-l!, Răstigneşte-l ! "

Trei partide puternice s'au cartelat laolaltă in timpul acela impotriva lui Isus. Mai intâi Irodienii şi Saducheii, care au fost impinşi la revoltă se pare din două motive: îl urau pe Nazarinean şi erau nemulţumiţi de jugul Roman. Ei nu m'au iertat niciodată pentrucă am intrat in oraşul sfânt cu drapele care purtau imaginea impăratului Roman. Deci, din punctul lor de vedere, in această situaţie eu am comis o greşală fatală, un sacrilegiu. Incă o altă supărare le-a inveninat inima lor. Eu le-am propus să intrebuinţeze o parte din incasările templului la ridicarea de edificii pentru folosul public. Propunerea mea a fost batjocorită. Fariseii erau duşmani declaraţi ai lui Isus, lor nu le-a păsat de guvern. Ei au purtat cu amărăciune

mustrările aspre pe care Nazarineanul le-a făcut lor timp de trei ani, in mod continuu şi in tot locul pe unde a mers el. Timizi şi slabi de a activa ei inşişi, s'au asociat la acţiunile Irodienilor şi Saducheilor. Pe lângă aceste trei partide, eu am avut de luptat impotriva populaţiei nepăsătoare şi desfrânată, intotdeauna de a se insoţi la o răscoală şi de a profita de dezordine şi confuzie ce au rezultat din aceea.

Condamnat la moarte

Isus a fost târât inaintea Marelui Preot şi condamnat la moarte. Aşa a fost atunci că Marele Preot Caiafa a făcut un act de impărţire a autorităţii. El a trimis prizonierul la mine pentru a confirma condamnarea şi să asigur execuţia lui. Eu i-am spus: "Daca Isus este Galilean, problema cade sub jurisdicţia lui Irod" astfel am dat ordin să fie dus acolo. Siretul Tetrarh s'a prefăcut umil şi protestând că este diferenţă intre el şi locotenentul Cezarului, a incredinţat soartea omului in mâinile mele. In curând palatul meu a devenit infăţişarea unei cetăţui asediate. In fiecare moment creştea numărul nemulţumiţilor. Ierusalimul a fost inundat de mulţimile dela munţii Nazaretului. Toată Iudea venea ca valurile in oraş.

Fi atent, fi atent, nu te atinge de acel om, pentrucă el este sfânt

A fost adusă soţia unuia dintre Gali, care a pretins că ea prevede ce se va intâmpla in viitor. Plângând şi aruncându-se la picioarele mele, ea mi-a spus: "Fi atent, fi atent, nu te atinge de omul acesta, pentrucă el este sfânt." In noaptea trecută eu l-am văzut intr'o viziune. El mergea pe ape; zbura pe aripile vântului. El a vorbit furtunii, vântului şi peştilor lacului şi toate ii erau supuse lui. Iată, torentul muntelui Hedron curge cu sânge, statuile lui Cezar sunt pline cu gemonide, coloanele din interior sunt date afară şi soarele este acoperit cu un val de doliu ca o vestală in mormânt. "Ah ! Pilate, răul te aşteaptă pe tine, dacă tu nu vei asculta spusele soţiei tale, blestemul Senatului Roman, blestemul incruntărilor Cezarului."

In acest timp treptele de marmoră au gemut sub greutatea mulţimii. Nazarineanul a fost adus indărăt la mine. Eu m'am

indreptat spre sala de judecată, urmat de garda mea si cu un ton aspru, am intrebat poporul ce vor ei.

"Moartea Nazarineanului," a fost răspunsul lor.

"Pentru care crimă ?"

"El a blasfemat; a proorocit ruinarea templului; el se numeşte pe sine Fiul lui Dumnezeu; Mesia, Regele Evreilor."

Eu le-am spus: "Justiţia Romana nu pedepseşte cu moartea astfel de delicte."

Răstigneşte-l ! Răstigneşte-l !

Răstigneşte-l!, răstigneşte-l!, striga multimea neinduplecată. Vocile gloatei infuriate a zguduit palatul din fundaţie. Un singur om era acolo care părea să fie calm in mijlocul acelei mulţimi infierbântată; acela era Nazarineanul. După multe incercări zadarnice de a-l proteja de furia reclamanţilor nemiloşi, eu am luat o măsură, care in acel moment mi s'a părut a fi singura ce ar putea să salveze viaţa lui. Eu am propus, asa după cum era obiceiul lor, să eliberez un prizonier la astfel de ocazie, speram că îl voi slobozi pe Isus şi va fi lăsat să plece liber. Mă gândeam că el ar putea fi socotit numai un ţap ispăşitor. Dar ei au spus, Isus trebue să fie răstignit. Eu le-am vorbit despre judecata lipsită de bază, ca fiind incompatibilă cu legile lor, arătându-le că nici un judecator nu poate să dea o sentinţă unui criminal dacă el nu a postit o zi intreagă, si acea sentinţa trebue să fie aprobată de Sanhendrin, precum şi semnătura preşedintelui tribunalului; deci nici un criminal nu poate să fie executat in aceeaşi zi in care i s'a fixat sentinţa. In ziua următoare, in ziua execuţiei, Sanhendrinul trebue să revadă intreaga procedură, de asemenea, potrivit cu legea lor, un om trebue să stea la uşa tribunalului cu un steag şi un altul la o mică distanţă, călare pe un cal să strige numele crimnalului şi crima lui, precum şi numele martorilor lui şi să se ştie dacă mai este cineva să declare ceva in favoarea lui. Apoi prizonierul in drumul lui spre execuţie are dreptul să se oprească de trei ori şi să pledeze cu noi dovezi in favoarea lui. Eu am folosit toate aceste pledoarii, sperând că ei ar putea să se teamă şi să se supună lor, dar ei insă au strigat mai tare: "răstigneşte-l!, răstigneşte-l !".

Eu atunci am cerut un lighean şi mi-am spălat mânile

Atunci am dat ordin ca Isus să fie biciuit, in speranţa că aceasta ar putea să satisfacă mulţimea, insă aceea le-a provocat şi mai multă furie. Văzând cum stau lucrurile, am cerut un lighean şi mi-am spălat mâinile in prezenţa acelei mulţimi gălăgioase, aceasta ca o dovadă că Isus din Nazaret, după judecata mea, nu a făcut nimic pentru ca să merite moartea. Dar totul a fost in zadar, nemernicii aceia erau setoşi după viaţa lui.

Eu am fost martor la multe din frământările noastre civile, cu mulţimi infuriate şi pline de mânie, dar nici una nu se poate compara cu ceeace am văzut la această ocazie. S'ar fi putut intr'adevăr spune că toate fantomele din locurile infernului s'au adunat la Ierusalim. Mulţimea nu a venit aici ca la plimbare, ci a fost ca intr'o mişcare, ca un vârtej, rotindu-se ca niste valuri ce fâlfâiau dela intrarea principală a Pretoriumului chiar până la muntele Sionului, şi urlând cu strigăte de groază, ţipete şi vociferări care nu au fost auzite niciodată nici in răzvrătirile Panoniei, ori in tumulturile dela tribunale.

Cu toate că momentul ca soarele să apună incă nu a sosit, ziua a inceput să se întunece in mod gradat ca la un asfinţit, aşa cum s'a intâmplat şi la moartea marelui Cezar Iulius. Totul s'a asemănat cu Idele lui Martie. Eu, guvernatorul actual al provinciei răzvrătite, m'am sprijinit de o coloană a bazilicii mele, contemplând prin intunerecul mohorît pe acesti diavoli ai Tartarului, cum l-au târât la execuţie pe nevinovatul Nazarinean. Toţi din jurul meu m'au părăsit. Ierusalimul şi-a vomitat puternic locuitorii lui prin poarta funerală care duce la Gemmonica. Un aer de indurerare şi tristeţe m'a invăluit. Gărzile mele s'au asociat cu cavaleria şi centurionul, ca o expunere a puterii, silindu-se să mentină ordinea. Eu am rămas singur, şi inima mea frântă m'a mustrat de cele ce s'au intâmplat in acele momente, care au aparţinut mai degrabă istoriei zeilor decât oamenilor. Un strigăt puternic s'a auzit emis dela Golgota, care adus de vânturi, a părut să anunţe o agonie de care nu s'a mai auzit niciodată de urechile muritorilor. Nori intunecaţi s'au lăsat in jos până la turnuleţul templului şi acoperind oraşul ca un voal peste tot. Aşa groaznice au fost semnele pe care le-au văzut oamenii, atât către cer, cât şi pe pământ, după cum a exclamat Dionisie Areopagitul: "Ori creatorul naturii este in suferinţă, ori universul s'a dărâmat." In timp ce aceste

scene groaznice ale naturii se desfăşurau aici, in partea de jos a Egiptului, un cutremur inspăimântător a umplut de frică şi a speriat de moarte pe Evreii superstiţioşi. Aşa s'a spus că un Evreu bătrân, savant, din Antiohia, a fost aflat mort, după ce a trecut pericolul. Dacă el a murit de alarmă sau de mâhnire adâncă, nu se ştie. El a fost un foarte bun prieten al Nazarineanului.

Sacrificiul s'a consumat

La primul ceas al nopţii eu mi-am luat mantaua pe mine şi m'am dus in oraş spre porţile Golgotei. Sacrificiul s'a consumat. Oamenii se intorceau spre casă, incă agitaţi, dar intr'adevăr, erau mohorîţi, tăcuţi şi desperaţi. Cele ce au văzut i-a atins cu spaimă şi remuşcări. De asemenea am văzut mica mea cohortă Romană trecând intristaţi, portdrapelul avea vulturul acoperit cu un voal, mărturie de adâncă mâhnire şi am auzit fără să vreau, nişte Evrei murmurând nişte cuvinte stranii, pe care eu nu le-am înţeles. Alţii povesteau minuni ca acelea care au lovit pe Romani prin voinţa zeilor. Unele grupuri de bărbaţi şi de femei se opreau şi priveau indărăt spre muntele Calvarului, rămâneau nemişcaţi oarecare timp, ca şi când aşteptau alte semne rele.

Eu am plecat pe furiş, ca nişte câini răi şi fricoşi.

M'am intors la Pretorium intristat şi gânditor. Urcând treptele pe urmele care incă mai erau pătate de sângele Nazarineanului, am zărit un om bătrân in poziţie de rugăciune şi in spatele lui câţiva Romani plângând. El s'a aruncat la picioarele mele şi a plâns cu amărăciune. Este foarte dureros să vezi un om bătrân plângând şi cu inima supraîncărcată de tristeţe, iar noi, deşi eram străini, am plâns impreună. Si intr-adevăr, mi s'a părut că lacrimile s'au aşezat prea superficial la mulţi pe cari i-am zărit in mulţimea aceea de oameni, in ziua aceea. Eu niciodată nu am văzut o asememnea schimbare extremă de sentimente şi simţiri. Aceia care l-au trădat şi vândut, aceia care au adus mărturii mincinoase impotriva lui, toţi aceia care au strigat : "Răstigneşte-l, noi vrem sângele lui", toţi au plecat pe furiş ca nişte câini răi şi laşi, şi şi-au spălat dinţii lor cu oţet. Aşa după cum mi s'a spus că Isus a invăţat despre o inviere şi separare după moarte, dacă aceasta va fi in realitate, eu sunt sigur că aceea se va incepe

in această vastă mulţime.

"Tată", am zis eu către bătrân, după ce mi-am revenit asupra simţurilor mele, "cine eşti tu, şi care este cererea ta ?"

Permisiunea de a-L înmormânta pe Isus din Nazaret.

"Eu sunt Iosif din Arimatea," a răspuns el, "şi am venit ca să te implor in genunchi pentru permisiunea de a inmormânta pe Isus din Nazaret."

"Rugăciunea ta este primită," i-am spus lui, şi in acelaş timp am dat ordin lui Manlius să ia câţiva soldaţi cu el spre a supraveghea inhumarea, ca să nu fie profanată.

La câteva zile după aceea, mormântul a fost aflat gol, discipolii Lui au vestit in toată ţara că Iisus a inviat din morţi, aşa după cum el a prevestit. Aceasta a produs chiar mai multă tulburare decât răstignirea. Dacă aceea este adevărată sau nu, eu nu pot să spun cu siguranţă, insă eu am făcut ceva investigaţie asupra problemei, aşa că tu poti să verifici pentru tine insuţi şi să vezi dacă eu sunt greşit, ori e aşa cum descrie Irod.

Iosif a inmormântat pe Isus in mormântul său propriu. Dacă el a contemplat invierea lui, ori a calculat să-l inlocuiască cu altul, eu nu pot să spun. După ce Iisus a fost imormântat, a venit unul dintre preoţi la Pretorium şi a spus că ei sunt siguri că discipolii intenţionează să fure trupul lui Isus, să-l ascundă şi după aceea să-l arate că a inviat din morţi, aşa după cum el a prevestit şi despre care ei erau foarte convinşi. Eu l-am trimis pe el la căpitanul gărzii regale (Malcus) să-i spună să ia soldaţi Evrei, de câţi ar fi nevoie, să-i plaseze in jurul mormântului; şi atunci dacă s'ar intâmpla ceva, ei inşişi pot să fie vinovaţi, şi nu soldaţii Romani.

Cand a apărut marea tulburare, că mormântul a fost aflat gol, eu am simţit o şi mai adâncă ingrijorare, mai mult decât altădată. Eu l-am chemat pe Malcus şi el mi-a spus că el a plasat pe locotenentul său, Ben Isham, cu o sută de soldaţi in jurul mormântului. El mi-a spus că Isham şi soldatii lui au fost foarte alarmaţi de ceeace s'a intâmplat in acea dimineaţa. Eu am trimis după acest om, Isham, care mi-a relatat şi eu pot să-mi amintesc imprejurările următoare: El mi-a spus că la inceputul strajei a patra ei au văzut o lumină plăcută şi frumoasă deasupra mormântului. La inceput, el a crezut că au venit femeile ca să imbălsămeze trupul lui Isus, după cum era obiceiul lor, insă

el nu a putut să vadă cum au putut ele să meargă printre gărzi. In timp ce aceste gânduri au trecut prin mintea lui, deodată intreg locul acela a fost luminat de sus și acolo s'a părut a fi multime de morți in vestminte de mort. Toți păreau că strigă plini de incântare, in timp ce imprejur și deasupra era cea mai frumoasă muzică ce el a auzit vreodată și intreg aerul părea să fie plin de voci laudând pe Dumnezeu. In acest timp se părea că pământul se clatină și inoată, și el s'a inapoiat așa de bolnav și ametit că abia putea să se țină pe picioare. El a spus că i s'a părut că pământul inoată sub el și simțurile l-au părăsit, așa că el nu a știut ce s'a intâmplat. Eu l-am intrebat in ce condiție s'a aflat când și-a revenit. El a spus că a fost zăcând pe pământ, cu fața in jos. Eu i-am zis că poate că el să fi fost greșit in ce privește lumina. Nu a fost cumva lumina de zi care vine dinspre Est ? El a spus că și el a gândit așa mai intâi, dar la o aruncatură de piatră a fost extrem de intunerec și atunci și-a dat seama că e prea de vreme să se facă ziua. Eu l-am intrebat dacă ameteala lui nu a putut să fie din trezirea bruscă și plecarea pe neașteptate, aceea se intâmplă adesea-ori și așa ceva isi produce efectul. El a spus că el nu a dormit toată noaptea, fiindcă era pedeapsa cu moartea pentru cine doarme in timpul serviciului. El a spus că a ingăduit la câțiva soldați să doarmă un timp stabilit. Câțiva dormeau atunci. Eu l-am intrebat, cât de mult a durat scena. El a spus că nu știe, dar crede că aproape o oră. El a spus că lumina aceea avea o strălucire total deosebită de lumina zilei. L-am intrebat dacă el s'a dus la mormânt după ce și-a venit in fire. El a spus că nu a fost; fiindcă îi era teamă; și chiar indată ce s'au liniștit, s'au dus toți la cazarmă. L-am intrebat dacă el a spus ceva preoților. El a spus că i-a informat. Ei i-au cerut să spună că a fost un cutremur de pământ și că ei au dormit. I-au oferit bani ca să spună că discipolii au venit și au furat pe Isus; dar el nu a văzut pe discipoli și nici nu a știut că trupul nu mai era acolo până ce i s'a spus. Eu l-am intrebat care a fost părerea lui privată despre acei preoți cu care a vorbit el. El a spus că o parte din ei au gândit că Isus nu a fost om; că el nu a fost ființă umană; că el nu a fost fiul Mariei; că el nu a fost același de care s'a spus că a fost născut de Fecioara la Bethleem; că aceeași persoană a fost mai inainte cu Avram și Lot și in mai multe locuri și timpuri.

Mie mi se pare că dacă teoria Evreiască ar fi adevărată, dacă aceste concluzii sunt corecte, pentruca sunt in acord cu

viața acestui om, după cum a fost cunoscut si adeverit atât de prieteni, cât și de dușmani, elementele au fost in mainile sale la fel cum e lutul in mâinile olarului. El a putut să prefacă apa in vin; el a putut să schimbe moartea in viață, boala in sănătate; el a putut să liniștească marea tulburată, el a chemat afară peștele cu moneda de argint in gură. Acuma, eu zic, dacă el a putut face aceste lucruri, precum și altele foarte multe ce au fost dovedite și care i-au atras dușmănia asupra lui, — el nu a fost acuzat de săvârșire de crime și nici nu a fost acuzat de violarea vreunei legi, nici ca un răufăcator in persoana lui ca individ, și toate acestea sunt cunoscute de miile de oameni, tot așa de bine de dușmanii lui, cât și de prietenii lui, — eu sunt aproape gata să spun, așa cum a spus Manlius la cruce : "Intr'adevăr, acesta a fost Fiul lui Dumnezeu."

Acum nobile Suveran, acestea sunt faptele in cazul in care, cât mi-a fost cu putință să-l cunosc, eu am luat oboseala ca să-ți fac acest raport in intregime, așa că tu vei judeca comportarea mea pe de-a intregul, căci eu am auzit că Antipater a spus multe lucruri nepotrivite despre mine in această problemă. Cu promisiunea de credință și a dorințelor de mai bine către nobilul meu Suveran,

Rămân al tău cel mai supus servitor,

Pontius Pilate.

Reproducerea acestui document istoric privitor la judecata, sentința și răstignirea lui Hristos a fost publicată de Fundația Elna M. Smith, care produce in Eureka Springs, Arkansas, piesa "Marea Patima" și intreține uriașa statue, Hristosul Ozarkului - Muzeul Bibliei- Galeria de artă numai Hristos și care clădeste in acest moment Pământul Sfânt portret în mărime naturală.

Copii după această scrisoare pot fi obținute la The Elna M. Smith Foundation, Eureka Springs, Arkansas 72632.
(In limba engleză)

PILATE'S LETTER

To

TIBERIUS CAESAR

Concerning

ARREST – TRIAL – CRUCIFIXION OF JESUS

From the "Archko Volume" containing manuscripts in Constantinople and the records of the Senatorial docket taken from the library at Rome translated by Drs. Macintosh and Twyman of the Antiquerian Lodge, Genoa, Italy.

This has been checked and is in accord with the copy of the original lodged in a British Museum which has verified the accuracy of the transcription. It was verified in November, 1935.

This reproduction of an historic document concerning the trial, sentence and crucifixion of Christ has been published by The Elna M. Smith Foundation which produces in Eureka Springs, Arkansas The Great Passion Play and maintains the giant statue, The Christ of the Ozarks — The Bible Museum — The Christ Only Art Gallery and is now building the new Holy Land in life size.

Extra copies of this historic letter may be had at 50 cents per copy. Address all requests to The Elna M. Smith Foundation, Eureka Springs, Arkansas 72632.